

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-857

20.10.2022

If Skadeforsikring NUF

Ansvar

Vannskade på kunst og løsøre – håndverkeransvar – medvirkning.

Klager opplevde vannskade i sin leilighet som følge av håndverkerarbeid to etasjer over. Klagers kunst og annet løsøre ble skadet av vannet, og hun fremmet krav mot håndverkerens ansvarsforsikring. Klager innhentet en vurdering av den ødelagte kunsten og fremla dokumentasjon på hva tidligere verker hadde blitt solgt for. Selskapet avviste ansvar og anførte at det ikke var sikrede, men en underentreprenør, som hadde utført arbeidene. Videre anførte selskapet at det økonomiske tapet ikke var tilstrekkelig dokumentert, og at erstatningen måtte settes ned eller falle bort som følge av klagers medvirkning. Nemnda kom til at selskapet var ansvarlig for skadene på maleriene under sikredes ansvarsforsikring. Nemnda kom videre til at det ikke var grunnlag for nedsettelse av erstatningen som følge av klagers medvirkning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 963 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning som følge av vannskader forårsaket av sikrede håndverker.

Sikrede hadde på skadetidspunktet en bedriftsansvarsforsikring hos selskapet med følgende vilkår:

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede)

(...)

4 Hva som inngår i forsikringen

Bedriftsansvar

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, jf. kap 5 "Forsikringens omfang", som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er nevnt i forsikringsbeviset, herunder som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

(...)

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade på person eller ting

- Tingskade anses inntruffet når løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte,

(...)

5.1.1 Ansvar for underentreprenør

I den utstrekning det er en betingelse i henhold til sikredes kontrakt med oppdragsgiveren, omfatter forsikringen også sikredes rettslige erstatningsansvar for skade som sikredes underentreprenør har påført byggherre eller tredjemann i forbindelse med utførelsen av kontraktsarbeid (...)

Klager, som er kunstner, leide en leilighet i første etasje i en bygning. Leiligheten fungerte som bolig, arbeidsplass og atelier.

Eier av byggets tredje etasje inngikk avtale med sikrede om rehabilitering av baderom. Fra faktura datert 31.12.21 fra sikrede til eier av boligen i tredje etasje hitsettes:

Rehabilitering av baderom og kjøkken O.gate 3 etasje faktura omfatter riving og gjenoppbygging.

Fakturabeløpet var kr 187 500 inkl. mva.

Klager avdekket vannlekkasje og kontaktet eier av tredje etasje den 6.10.21:

Hei C

I går ettermiddag ble en stor vannlekkasje komme inn i et av mitt rommene og masse ting ble ld

Vannlekkasje kom fra andre og tredje etasje over min leilighet

Mistet elektr

Elektrisk i flere rom

Klager fremla SMS fra beboer av leiligheten i tredje etasje, som skrev bl.a. følgende 14.10.21:

Hei, mitt navn er RF og jeg bor i 3 etasje i bygget. Som du har erfart så river vi ut bad etc, forstod du fikk vann i leiligheten og at det muligens ble noen skader? Elektrikker har fikset det elektriske vet jeg, men er det noe mer så kommer jeg gjerne på en befaring. Mvh R

I en udatert SMS fra beboer av leiligheten i tredje etasje fremkom videre følgende:

Hei, vi har ventet på tilbakemelding fra BS som er beboer i 2 etasje, ønsket og få kartlagt skader også hos han. Det ser ut til at BS ikke har nevneverdig skader så da blir det kun din leilighet som et skadet. Du må rette ditt skadekrav til [sikrede] (det er de som har jobben) F.gate 4 Oslo. Du kan sende krav og annen korrespondanse til min e-post så formilder jeg videre. xx@hotmail.com. Har elektrikker vært innom og sett på vaskemaskin etc? Mvh R

Klager kontaktet sitt eget forsikringsselskap, som utarbeidet en skadetakst 14.1.21. Klagers forsikring var på skadetidspunktet oppsagt som følge av manglende betaling. Fra takstrappen fremgikk følgende:

Skadedato 19.12.2021

(...)

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Vannlekkasje fra 3 etg grunnet arbeider i leiligheten. Ft bor i 1 etg. Foreløpig ukjent hvorfor vannlekkasje oppstod.

Innbo har fått vann og fuktskader grunnet vannlekkasje.

Igangsatt arbeid

Forsikringstaker har flyttet sine eiendeler rundt i leiligheten for at det ikke skal bli for store skader mens vannet rant nedover vegger og i taket.

FT har satt på avfuktere og varmevifter for å tørke opp det som har vært vått.

FT kontaktet forsikringsselskapet og fant da ut at hun ikke hadde forsikring grunnet manglende betaling.

FT betalte ny forsikring og trenger nå hjelp.

FT meldte inn skaden.

Forsikringstaker kontaktet FBS.

FBS har vært på befaring.

Skaden ble deretter meldt under sikredes ansvarsforsikring 3.2.22, og skaderapporten fra klagers forsikringsselskap ble oversendt ansvarsforsikringsselskapet. Selskapet mente beskrivelsen av skadene var mer omfattende enn beskrivelsen av lekkasjen som skulle være svært begrenset. Selskapet mente det var vanskelig å se hvordan vannet skulle tatt seg fra tredje til første etasje uten at andre etasje eller annet i bygget ble berørt. Selskapet avviste derfor at sikrede kunne holdes ansvarlig.

Etter at selskapet fikk avklart at skadedato var 5.10.21, og at vannet sannsynligvis likevel kom fra tredje etasje, engasjerte selskapet en takstmann for å få avklart skadeomfanget på innbo og maleri. I skaderapport av 23.5.22 fremkom bl.a. følgende:

Beskrivelse av skadet løsnere

(...)

Som totalt kr 57 893 inkl. mva.

Se vedlegg for taksering av kunstverk.

(...)

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

ÅRSÅK

Vannlekkasje i forbindelse med arbeider i etasjen over.

BAKENFORLIGGENDE ÅRSÅK

Håndverker/prosjekteringsfeil av utførende entreprenør

Klagers ødelagte kunst ble vurdert av et galleri den 11.5.22 til kr 963 000.

Saken ble utredet nærmere, og i den forbindelse informerte sikrede om at det ikke var de som hadde utført arbeider i tredje etasje, men håndverker AB. og hans selskap som underentreprenør.

Siden selskapet mente arbeidet var utført av et annet selskapet enn sikrede, avslo selskapet dekning under ansvarsforsikringen.

Klager tilskrev håndverker AB. den 1.6.22 og fremmet krav om erstatning for reparasjon av skadene og kunsten, jf. skl. § 4-1. Håndverker AB. svarte følgende samme dag:

Hello, you have the wrong information, the work was done by another company. I have not issued any invoices for the work in O.gate. I all explained to the insurance agent from IF when he had come to talk to me the conversation was recorded on his phone. Ask me to talk to the agent, the owner of the glitter rehabilitering. The agent talked to me becoause I was in Oslo and the people who did the water damage are working on the island and they don't speak English. The work was done by I.K and his people. Tlf. Xx xx xx xx. Contact him. By the way, can you explain why you contacted me?

Klagers advokat svarte følgende:

Hi,

I got your contactinformation from IF. They say you are responsible. If you claim it is not you I will need you to send me the emailaddress to L.K or/and his firm.

Håndverker AB. svarte:

How can I be responsible for a company I don't hire? Once again, glitter rehabilitering was hired to do the work L.K. I have nothing to do with this problem. I only know his name and phone number. I don't know the email address.

Klager fremla deretter en liste over ulike bilder hun hadde solgt, og til hvilken pris.

Klager krever erstatning for skade påført elektriske artikler og kunst som følge av håndverkerfeil. Sikredes forsikring omfatter ifølge vilkår 1 ansvar som en ansatt har forårsaket dersom skaden ikke er voldt ved forsett, og dekker ifølge vilkår 5.1.1 også ansvar for underentreprenører.

Klager anfører primært at det ikke er fremlagt dokumentasjon som viser at lekkasjen er forårsaket av en underentreprenør, og at det er sikrede ved selskapet som er erstatningsansvarlig for skadene som oppstod på hennes innbo og kunst.

Subsidiært anfører klager at det er uten betydning om det skulle kunne dokumenteres at det er en underentreprenør som har forårsaket skadene, ettersom sikredes forsikring hos selskapet også dekker skader forårsaket av underentreprenører.

Klager bestrider selskapets anførsel om at hun ikke har overholdt sin skadebegrensningsplikt og viser til den første skaderapporten på s. 3 som beviser at hun gjorde det hun kunne for å begrense skadene.

Klager har tidligere oversendt video til selskapet som viser at det ble satt ut bøtter for å samle opp vannet. Videoene viser at håndverkerne er i leiligheten til klager og bistår etter at hun meldte fra til dem om lekkasjen. Det fremgår også av SMS-korrespondansen at klager meldte fra til eier av tredje etasje. Hun ga også beskjed til eier av bygården.

Bildene selskapet viser til er malerier som ble værende på kontoret da de allerede var skadet og ikke ville vært mulig å selge. Bildene ville ikke latt seg tørke til opprinnelig standard.

Klager viser til den siste taksten og taksering fra galleriet som dokumentasjon for klagers økonomiske tap. Klager viser også til liste over tidligere salg av lignende kunstverk som de skadede. Noen av kunstverkene delbetales over tid, og det er derfor ikke alle som er betalt fullt ut enda.

Selskapet avviser ansvar og anfører at arbeidet ikke ble utført av sikrede, og at det ikke er dekning i vilkårene for skade voldt av underentreprenører.

Forsikringen omfatter bare ansvar for underentreprenører såfremt slikt ansvar er spesifikt avtalt med byggherre, jf. vilkår pkt. 5.1.1. Dette må ses i sammenheng med pkt. 4 om at forsikringsavtalen skal være i overensstemmelse med reglene i Norsk Standard. Det vises også til 5.2.3 om at forsikringen ikke dekker ansvar som alene ville bygget på avtale e.l.

Det er her tale om ansvar utenfor kontrakt, et rent uaktsomhetsansvar, hvor utførende håndverker er ansvarssubjekt.

Det foreligger ingen kontrakt mellom klager og sikrede. Ansvaret må derfor som nevnt bygge på det ulovfestede culpa/uaktsomhetsansvaret. Selskapet må ta utgangspunkt i de opplysninger som blir forelagt av klager, sin kunde og opplysninger som kommer frem ved utredning og andre undersøkelser.

Saken har blitt utredet av selskapets interne utreder, og i samtale med sikredes representant ble det opplyst at arbeidet ikke ble utført av sikrede, men en annen underentreprenør. Utreder ble henvist til AB., og senere LK. skal ha utført arbeidet. Kravet må derfor rettes mot utførende.

Selskapet bestrider at økonomisk tap er dokumentert. Det er ingen garanti for at kunst blir solgt, eller solgt med den pris man ønsker. Maleriene er vurdert av et galleri, men galleriet har ikke vurdert bildene opp mot omsetningen til klager, med tanke på sannsynligheten for at hun fikk solgt alle bildene, og til hvilken pris. Det er tatt utgangspunkt i klagers egne priser på hennes nettsider. For å kunne avdekke et mer presist underlag for erstatning må klager fremlegge dokumentasjon på tidligere omsetning, herunder hva maleriene normalt ble solgt for i forhold til ønsket pris.

Uansett må verdien reduseres betraktelig fordi klager har brutt sin skadebegrensningsplikt, jf. skl. § 5-1 annet ledd. Klager lot bildene stå i minst fire–fem måneder, det var først når selskapet rekvirerte takstmann for å bistå henne at noen tok tak i maleriene og skadesituasjonen. Det vil si at en del malerier har ligget med fukt til de har tørket inn og dermed blitt langt mer skadet enn det som var nødvendig. Det vises i den forbindelse til bildene i den siste takstrapporten hvor man kan se at store deler av bildene ligger i bunker, eller ruller, eller kasser med vann, og at det har oppstått muggskader.

Hadde klager vært mer proaktiv i forsøk på å tørke, rette ut og på annen måte sikre alle malerier som ble utsatt for vann og fukt, ville det totale kravet vært betraktelig redusert ved at bildene likevel kunne ha blitt solgt, om enn til lavere pris.

Selskapet mener saken ikke egner seg til behandling i Finansklagenemnda, saken har vært til utredning og mye av informasjonen er gitt muntlig. Det foreligger ikke ansvar for sikrede, og det er ikke tilstrekkelig dokumentasjon til å vurdere det økonomiske tapet, og dette må uansett reduseres fordi klager ikke har gjort noe for å begrense skadene maleriene har fått.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig overfor klager under sikredes ansvarsforsikring.

Sikrede har en forsikring som dekker erstatningsansvar for skade på tredjemanns person eller ting voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset.

Nemnda forstår saken slik at partene er enige om at sikrede og eier av leiligheten i tredje etasje har hatt "en form for avtale" om å gjøre arbeider i tredje etasje. Dette støttes også av den fakturaen som er fremlagt.

Selskapet bestrider ansvar fordi sikrede ikke utførte arbeidene som førte til vannskadene i første etasje.

Fakturaen fra sikrede datert 31.12.21 med beskrivelsen "*Rehabilitering av baderom og kjøkken O.gate 3 etasje faktura omfatter riving og gjenoppbygging*" tilsier at det var sikrede som utførte arbeidet.

Sikrede anfører at det var andre underentreprenører som utførte jobben og viser til AB. og LK. AB. har skriftlig avvist dette, og det er ikke innhentet noen kommentarer fra LK. Sikrede har ikke fremlagt kontrakter, timelister, betalinger eller annet som bevis for at sikrede ikke utførte jobben selv. Med utgangspunkt i at avtalen ble inngått med og faktura sendt fra sikrede mener nemnda det må legges til grunn at det var sikrede som utførte arbeidene som resulterte i skade hos skadelidte.

Nemnda legger etter det opplyste videre til grunn at betingelsene for erstatningsansvar for sikrede er til stede.

Utgangspunktet er da at klager skal få erstattet sitt økonomiske tap, jf. skl. § 4-1. Klager har lagt frem en takseringserklæring fra et galleri og også en oppstilling av salgspris for en del tidligere verker.

Selskapet anfører at vurderingen fra galleriet ikke i tilstrekkelig grad dokumenterer hva maleriene ville blitt kjøpt for, fordi den baserer seg på klagers priser på nettsidene hennes. Selskapet har ikke imidlertid ikke fremlagt noen takst eller annen dokumentasjon som tilsier at galleriets eller klagers oppgitte priser er gale. Nemnda har ikke grunnlag for å overprøve de fremlagte prisene, og i mangel av annen dokumentasjon fra selskapet må nemnda legge disse til grunn, jf. FinKN 2021-1008.

Klager krever også erstatning for skade på elektriske artikler med henvisning til fremlagt takst. Taksten angir imidlertid ikke hvor gamle gjenstandene er, og estimatene er basert på nypris av produktene. Det er ikke dokumentert i tilstrekkelig grad hvilken markedsverdi disse gjenstandene hadde på skadetidspunktet. Nemnda tar derfor ikke stilling til utmåling av erstatning for disse gjenstandene.

Selskapet anfører at klagers erstatning må settes ned eller falle bort fordi "erstatningssøkeren har latt være i rimelig utstrekning å fjerne eller minske risikoen for skade eller etter beste evne begrense skaden", jf. skl. § 5-1 annet ledd.

Selskapet har vist til bildene fra den siste taksten og anfører at dersom klager hadde vært mer proaktiv i forsøket på å tørke, rette ut og på annen måte sikre alle maleriene som ble utsatt for vann, ville det totale kravet vært betraktelig redusert ved at bildene kunne ha blitt solgt, om enn til en lavere pris.

Nemnda kan ikke se at denne påstanden er nærmere dokumentert. I den første taksten står det bl.a. følgende:

Forsikringstaker har flyttet sine eiendeler rundt i leiligheten for at det ikke skal bli for store skader mens vannet rant nedover vegger og i taket.

FT har satt på avfuktere og varmevifter for å tørke opp det som har vært vått.

Klager har også forklart at bildene i den siste taksten viser malerier som allerede var skadet og ikke ville vært mulig å selge. Basert på dokumentene som foreligger i saken, er det ikke grunnlag for nedsettelse eller bortfall av erstatning som følge av klager medvirkning.

Slik saken er opplyst er selskapet ansvarlig for skadene på maleriene under sikredes ansvarsforsikring.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).